

BRANJE V ZGODNJEM OTROŠTVU IN OSNOVNI ŠOLI

Branje je zelo pomembno, saj ga potrebujemo na vsakem koraku. **Pismenost** in **branje** hodita z roko v roki, zato se ob branju otrok tudi **opismenjuje**.

Otrok se želi naučiti brati. Že kot malčki preučujejo slikanice, potem pa napredujejo k vedno zahtevnejšim besedilom.

Otrok se želi naučiti brati, ker:

- mu branje pomaga osmišljati svet, v katerem živi,
- je branje najpomembnejša socialna sposobnost, ki je otroku potrebna tako v šoli kot pri igranju,
- je branje zabavno,
- je branje čudovit način, da otrok preživi čas s starši.

Učenje branja pa ni mačji kašelj, temveč **je zahtevno in obsežno**, zato otrok **potrebuje vašo pomoč**.

Otroci potrebujejo svoje starše:

- da jim glasno berejo,
- da se pogovarjajo o prebranem in o branju,
- da skupaj preživljajo zabavne in zanimive urice ob knjigah,
- kupujejo ali si izposojajo knjige,
- so jim zgled odraslega bralca in zanimanja za knjige (brez vas otrok ne bo razvil naklonjenosti do knjige in ne bo dojel, da je branje zabavno in lahkopčetje).

Pomembno je, da **berete skupaj** s svojim otrokom in ne da mu berete! Razlika med tem dvojim je, da če berete skupaj s svojim otrokom, se med branjem tudi **pogovarjate, premišljujete** o prebranem, pustite otroku, da **sprašuje**, da **daje komentarje** ...

Da pa boste svojega otroka **vzgojili v bralca** za vse življenje je potrebno spoštovati **tri temeljna pravila**:

1. **Vsak dan berite svojim otrokom:** za glasno branje s svojim otrokom si vzemite petnajst do trideset minut dnevno.
2. **Kupujte raznolike knjige in revije za svojega otroka in zase:** dobro je, da ima otrok svojo knjižno polico, kjer ima spravljene svoje knjige.
3. **Razumno omejite gledanje televizije in igranje računalniških igr:** raziskave kažejo, da ima otrok, ki gleda televizijo več kakor tri ure dnevno, težave pri branju in socialnem razvoju.

Zakaj je otroka potrebno vzgajati ob knjigi in za knjigo:

- ob knjigi otrok **razvija in bogati govor in mišljenje**, zato bo pozneje imel manj težav z opismenjevanjem,
- ob knjigi, še posebno ob pravljicah, otrok **razvija domišljijo**, to pa spodbuja k različnim oblikam ustvarjalnosti,
- **knjiga je vir informacij** z različnih področij: otrok jo bo uporabljal v celotnem vzgojno izobraževalnem procesu in kot enega virov informacij v življenju sploh,
- knjiga prispeva k temu, da otrok **lažje obvladuje vsakdanje probleme** in situacije, hkrati pa je na različnih področjih **bolj razgledan**,
- samostojna uporaba knjig z različnih področij dovoljuje bralcu njegovo **izbiro snovi**, njegov tempo, **večjo udeležbo pri usvajanju snovi**, **večjo ustvarjalnost**, **svobodo**, **samostojnost**, neodvisnost. Ko otrok išče po knjigi, ker ga zanima, mimogrede najde še **veliko drugih informacij**,
- knjiga je tih, intimen medij, bralec **jo** v osebni branji **sprejema po svojih sposobnostih in nagnjenjih**,
- knjiga **individualizira** in hkrati odpira možnosti za **medsebojno komunikacijo**,
- **knjiga je priročna**, razmeroma **dostopna** in lahko jo je povezati z drugimi mediji,
- knjigo kot nosilko najrazličnejših drugih sporočil je mogoče nadomestiti z drugimi sodobnejšimi mediji, vendar **samo v knjigi najdemo literaturo kot umetniško sporočilo**.

Pripravila šolska knjižničarka:

mag. Neda Kranjec